

100 Views of Ukiyo-e
Volume I: Masters

Gradska Galerija Hać

13.01-04.02.2012.

ム 八
mu ha

Pop art i pop art

gore
Ejiri in Suruga Province
(A Sudden Gust of Wind)
after Hokusai
2009

lijevo
White Falcon
after Koryusai
2011

napomena
svi radovi su
177x120 cm uspravno
ili 120x177cm položeno
tehnika - akril na platnu

Radovi Muhameda Kafedžića, predstavljeni na izložbi koja nosi naziv "100 Views of Ukiyo-e", na jedinstven i krajnje neobičan način spajaju dve fizički i, kao što se olako pretpostavljalo, kulturološki odvojene i zasebne umetničke celine. Pažljivim proučavanjem umetničkih tokova druge polovine XX veka, naročito pop-arta i fascinacija japanskom popularnom kulturom i umetnošću, kreirani su radovi koji svojom originalnošću prevazilaze postojeće obrasce bosansko-hercegovačke i regionalne umetničke produkcije.

Naziv izložbe referira na kompleksan budistički koncept, Ukiyo-e, koji je prvobitno krajnje nihilistički označavao svet kao neugodno i nepopravljivo mesto za život, dok se promena paradigme desila početkom XVII veka kada je politička i društvena stabilnost Edo perioda uticala na pozitivniji stav prema životu. Od XVII veka ovaj termin se doslovno prevodi kao „slike plutajućeg sveta“, odnosno kao razrađen koncept ljudske potrebe da se uživa u slobodi i svim zadovoljstvima koje pruža život. Vizuelna predstava ovog koncepta oličena je u drvorezu, medijumu čija sposobnost multipliciranja dozvoljava široku upotrebu i rasprostranjenost, dok estetske kriterijume treba sagledati u okviru popularne umetnosti. Dakle, tokom trajanja Edo perioda (do 1868. godine) razvila se svojevrсна pop kultura, za koju se može reći da svojom početnom optimističnom idejom, ikonografskim karakteristikama i tehnikom reprodukcije predstavlja paralelu američkim pop artu nastalom nekoliko stotina godina kasnije. U tom kontekstu se formiraju radovi Muhameda Kafedžića, kao balansiranje i prožimanje „dva pop-arta“: od američkih pop artista (prvenstveno Lihtenštajna) preuzima tehnički aspekt gde se predmeti namenjeni širokoj upotrebi (u ovom slučaju estampe kao predmeti za široku upotrebu) islikavaju na velikim platnima, čime se predmetu daje poseban kulturni značaj, dok od japanskog pop-arta, drvoreza, preuzima sadržaj.

Tehnologija nastanka dela podrazumeva pronalaženje predloška, najčešće nekog od velikih Ukyio-e majstora poput Hirošigea i Hokusaija, i njegovo prenošenje na platno velikog formata akrilnim bojama. Na prvi pogled ovaj proces deluje jednostavno, ali u „drugom planu“ nalazi se promišljen koncept ili fenomen koji zaokuplja celokupnu modernu i savremenu umetnost i istoriju umetnosti, a to je odnos originala i kopije. Pojavom i evolucijom reproduktivnih medija menja se ontološki status umetničkog dela i redefiniše se njegova priroda, dok proces propitivanja utiče na formiranje različitih tendencija u umetnosti i fragmentiranja „visokih estetika“ na „mikroestetike“. U okviru pop-art estetike, kako u Japanu tako i u Americi, status originala i reprodukcije nije konkretno odvojen što znači da je svaka izmena na matrici ili predlošku stvara original po sebi. Dakle, reprodukovano delo se više ne procenjuje istorijskim kriterijumima, već se tretira kao roba, proizvod namenjen tržištu, čime original gubi na značaju. U skladu sa tim, radovi Muhameda Kafedžića predstavljaju originalne kreacije, jer je reprodukcija koja se uzima za predložak takođe original, dok upotreba drugačijeg medija, u ovom slučaju slikarstva, zapravo na kratko završava proces reprodukovanja.

Sadržaji koji ispunjavaju ova velika platna, takođe predstavljaju neobičnu recepciju japanske popularne kulture i umetnosti. Ukyio-e ikonografija uključuje mnoštvo predstava namenjenih svim slojevima društva, kako bi se na što razumljiviji i jednostavniji način potencirala svakodnevne tematika i veličala radost življenja. Sa druge strane, ako predstave nisu direktno vezane za popularnu tematiku, poput kurtizana, scena iz

Scene at the Ichimuraza
after Tanaka Masunobu
2011

Ama and Octopus
after Hokusai
2011

kabuki pozorišta, pejzaža ili samurajskih borbi, onda su potkrepljene tekstualnim predlošcima koji se tiču mitologija i legendi, a često i sa didaktičkom ulogom. Na platnima Muhameda Kafedžića uključeni su mnogobrojni sadržaji popularnih tema, kao i narodnih legendi i verovanja tadašnjeg japanskog društva. Možemo videti glumce kabuki pozorišta i segmente predstava, kurtizane koje uživaju pod rascvetalim trešnjama, prikaze životinja (soma i sokola na kamenu), zatim majku u igri sa detetom, čuveni Hokusaijev veliki talas i oktopod, scene iz legendi O zecu od žada i Songoku, Rat zmajeva, kao i japansku šungu, odnosno predstave japanske erotike date na najeksplicitniji način, koje podrazumevaju razne heteroseksualne i homoseksualne aktove. Na taj način je sadržajno obuhvaćena i vizuelizovana širina japanskog duha i popularne kulture, kao i sve one nedoumice i želje koje su bile prisutne u svesti tadašnjeg čoveka, a gotovo da se ne razlikuju od naših današnjih. Na ekspresivnost i narativnost sadržaja na pojedinim primerima dodatno utiču slučajnosti ili „greške“ u izvođenju, kao i namerna upotreba „drippy“ tehnike (curenje i razlivanje boje niz platno) koju je Vorhol često primenjivao.

Radovi koji čine izložbu „100 Views of Ukyio-e“ Muhameda Kafedžića predstavljaju sumu dosadašnjeg umetničkog istraživanja u okviru popularne umetnosti, čime je zaokružena jedna celina njegovog stvaralaštva.

Amalija Stojavljević,
Istoričarka umetnosti

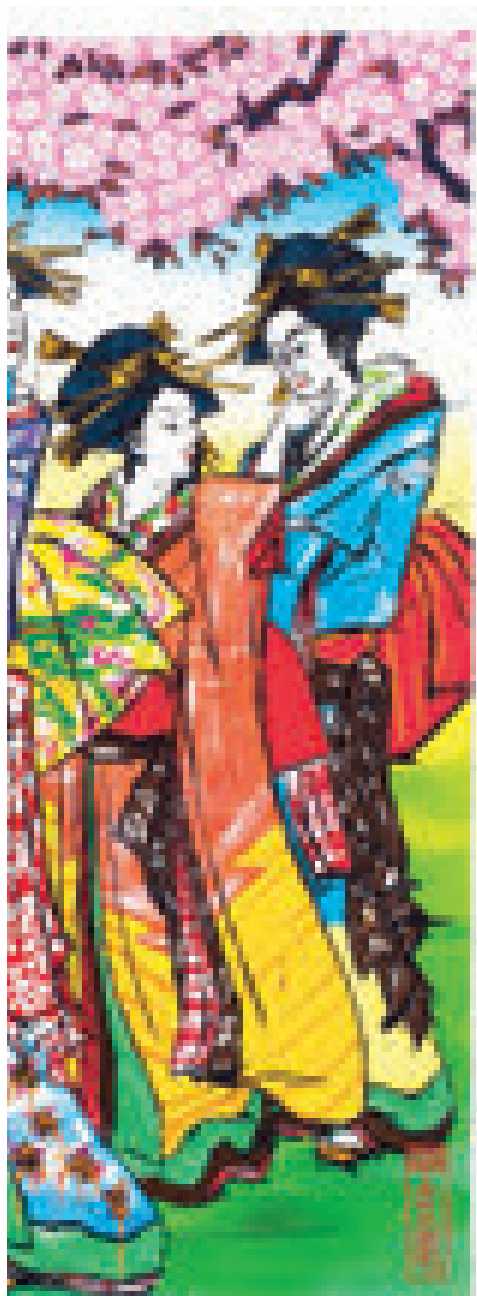

gore
Hanaogi
from the Ogiya Establishment
and Others
after Chokosai Eisho
triptih
2010

Sunce možda i izlazi u Japanu, ali zasigurno svaku
večer liježe u krevet sa Muhamedom Kafedžićem.
- Haris Rekanović, pisac i umjetnik

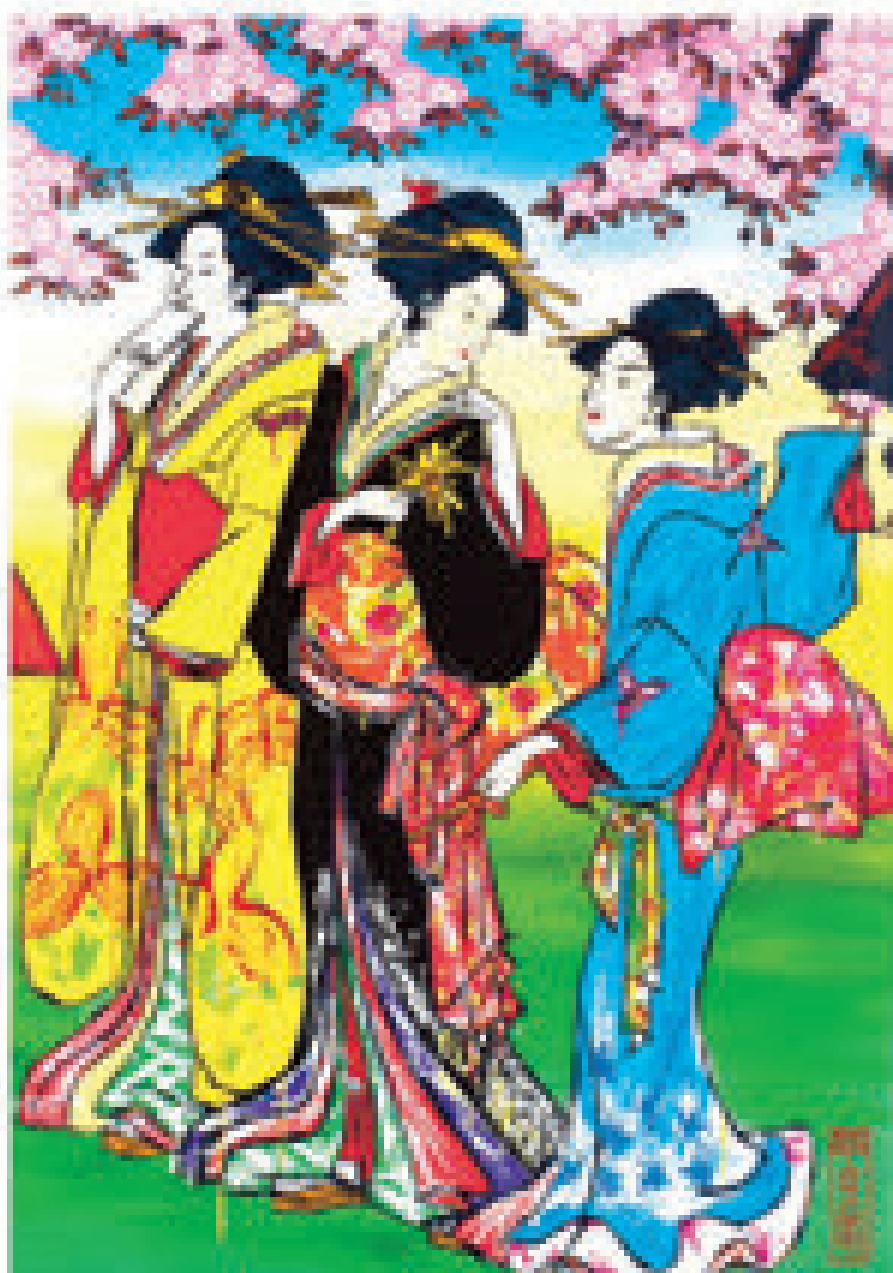

str. 8 i 9

Nanso Satomi Hakkenden,
On the Roof of Horyu-ji
after Toyokuni III
diptih
2011

lijevi panel - actor Seki Sanjuro III
as Inugai Kempachi

desni panel - actor Bando Shuka
as Inuzuka Shino

str. 10

Actors Sawamura Yodogoro II
as Kawatsura Hogen
and Bando Zenji
as Oninosadobo
in the kabuki play
The Thousand Cherry Trees
of Yoshitsune
after Sharaku
2011

str. 11

Songoku and Jade Rabbit
after Yoshitoshi
2011

Muhamed Kafedžić - Muha

Korice:
The Great Wave off Kanagawa
after Hokusai
2009
detalj

Rođen je 1977. godine u Zenici. Student je postdiplomskog studija na Akademiji likovnih umjetnosti u Sarajevu, odsjek Slikarstvo, u klasi prof. mr. Seada Musića, dok mu je mentor na teorijskom dijelu rada prof. dr. Ibrahim Krzović. Selekcija radova prikazanih na izložbi je dio postdiplomskog rada. Živi i radi u Sarajevu.

www.facebook.com/muhaukiyoe

Izdavač: Gradska galerija Bihać, www.ggbihac.ba • **Za izdavača:** Adnan Dupanović
Štampa: GRAFIČAR Bihać • **Tiraž:** 300 primjeraka